

ONLINE CONGRES – CONFLICTSCHEIDINGEN – 4^E EDITIE

10 juni 2021

Programma

09.00 uur Opening door moderator Dr. Guido van de Luitgaarden

09.30 uur Drs. Liesbeth Groenhuijsen - Ethische en andere dilemma's, wat nu?

10.30 uur Dr. Willemijn van Eldik - Het functioneren van kinderen tijdens echtscheiding en ouderlijk conflict

11.15 uur Pauze

11.45 uur Dr. Reine van der Wal - Veerkracht van kinderen voor, tijdens en na echtscheiding

12.45 uur Dr. Margreet Visser - Het doorbreken van geweld en intergenerationele overdracht

13.45 uur Pauze

14.15 uur Robert Hogenelst - Gezinsdiversiteit, wat is van belang?

15.15 uur Drs. Elisabeth de Zeeuw - van der Heide - Het beïnvloeden van emoties, gedachten en gedrag van ouders in conflictscheidingssituaties

16.15 uur Pauze

16.30 uur Jennet Ahbouk MSc. - Scheiding onder stellen van Islamitische afkomst

17.30 uur Afsluiting

Let op: dit is een optionele tijdsplanning waarbij het congres binnen 1 dag te volgen is.

Omdat het congres momenteel online te volgen is (i.v.m. Covid-19), hebben deelnemers een maand de tijd om het programma te doorlopen.

Sprekers

Drs. Liesbeth Groenhuijsen

Bijdrage: Ethische en andere dilemma's, wat nu?

Liesbeth is klinisch pedagoog en echtscheidingsdeskundige. Na haar studie Pedagogiek was Liesbeth werkzaam in de jeugdgezondheidszorg en de Kinder- en jeugdbescherming. Zij groeide uit tot een nationale autoriteit op het gebied van (v)echtscheiding, is regelmatig als deskundige te gast in diverse radio- en televisieprogramma's en is auteur van diverse boeken op het gebied van Echtscheiding, Adoptie en Stiefgezin.

Ethiek kan gedefinieerd worden als een samenhangend geheel van opvattingen over een juiste handelwijze. Deze opvattingen bestaan voornamelijk uit waarden en normen. Een hulpverlener dient zich dus bewust te zijn van de contextafhankelijkheid van waarden en normen die tijdens de begeleiding van gezinnen in (v)echt- en strijdzaken tot uiting kunnen

komen. Welke ethische en andere dilemma's kunnen zich voordoen bij conflictscheidingen en hoe hier vervolgens mee om te gaan en/of adequaat te handelen tijdens specifieke situaties? Dit vormt de rode draad in de bijdrage onder leiding van Liesbeth Groenhuijsen, waarbij zij gebruik zal maken van relevante casuïstiek.

Dr. Willemijn van Eldik

Bijdrage: Het functioneren van kinderen bij ouderlijk conflict en scheiding

Willemijn van Eldik is kinder- en jeugdpsycholoog en onderzoeker. Zij is werkzaam bij Youz, specialistische zorg voor jeugd en gezin.

De wijze waarop ouders omgaan met meningsverschillen en conflict kan het gedrag en het functioneren van kinderen sterk beïnvloeden. Het belang van de ouderlijke partnerrelatie voor kinderen is daardoor groot. Het handelt daarbij niet uitsluitend om verbale of fysieke agressie tussen ouders, maar ook om andere interactievormen zoals conflictvermijdend of verzoenend gedrag. Ook de inhoud van de conflicten speelt een belangrijke rol. Welke kennis uit wetenschappelijk onderzoek is relevant en wat betekent dit voor begeleiding en behandeling in de praktijk?

Dr. Reine van der Wal

Bijdrage: Veerkracht van kinderen na scheiding

Reine van der Wal studeerde psychologie aan de Universiteit Utrecht en is gepromoveerd aan de Radboud Universiteit Nijmegen op het onderwerp vergeving bij kinderen. Sinds 2015 is zij werkzaam als universitair docent bij de afdeling psychologie aan de Universiteit Utrecht. Onderzoek naar het welzijn van kinderen na scheiding laat tegenstrijdige resultaten zijn. Het gemiddelde kind uit een groep van gescheiden ouders kan net zo veerkrachtig zijn en plezier in het leven hebben als een gemiddeld kind uit een groep van getrouwde ouders. Maar scheiden heeft uiteraard wel effect op het individuele kind. Kinderen kunnen zich verantwoordelijk of schuldig voelen voor het conflict tussen hun ouders. Anderen ontwikkelen slaapproblemen of piekergedrag. Wat weten we van individuele verschillen en wat impliceert dit voor de bieden van hulp in de praktijk?

Dr. Margreet Visser

Bijdrage: Het doorbreken van de cyclus van geweld in gezinnen

Margreet Visser is klinisch psycholoog en senior onderzoeker Kinder- en Jeugdtraumacentrum, van Kenter Jeugdhulp

Geweld in het gezin stopt slechts in minder dan de helft van het aantal gezinnen anderhalf jaar na melding bij Veilig Thuis. Theorie rondom destructieve communicatiepatronen en de kwetsbaarheidscyclus zoals omschreven in het boek Kinderen uit de Knel biedt ingang om het geweld op duurzame wijze te stoppen en de gezinsrelaties weer veilig te maken. Niet alleen fysiek, maar ook emotioneel. Aan de hand van klinische voorbeelden wordt deze theorie besproken door Margreet Visser.

Robbert Hogenelst

Bijdrage: Gezinsdiversiteit voor, tijdens en na echtscheiding

Robbert behoort tot de meest ervaren mediators van Nederland. Hij verzorgt jaarlijks circa 200 mediations, waaronder zeer ingewikkelde zaken via de rechtbank en kinderpulpverleningsinstanties. Hij gaat daarbij op zoek naar de juiste balans, waarbij het belang van de kinderen voorop staat. Robbert voert regelmatig kind-gesprekken, is hiervoor opgeleid door

Villa Pinedo en traint nu zelf ook mediators in het voeren van kind-gesprekken. Daarnaast verzorgt Robbert de opleiding tot mediator en beoordeeld hij nieuwe mediators in het kader van toelating tot het nationale kwaliteitsregister mediators.

Diversiteit betekent 'verschillend zijn' of 'verscheidenheid'. Elke mens is uniek en dat geldt ook voor gezinnen die te maken hebben met complexe problematiek rondom echtscheiding. Wat weten we van diversiteit wanneer het gaat om echtscheiding, verhuizing, co-ouderschap of het her-partneren van ouders? Robbert Hogenelst zal vanuit zijn werk als mediator dieper ingaan op het fenomeen gezinsdiversiteit voor, tijdens en na de echtscheiding. Aan de hand van casuïstiek maakt hij duidelijk hoe hij hier concreet mee omgaat in de begeleiding van deze gezinnen. Daarbij kijkt hij ook naar diversiteit in de zin van "roze ouderschap": wat betekent het als ouders gay blijken te zijn? En wat betekent verandering van levensovertuiging voor het ouderschap?

Drs. Elisabeth de Zeeuw - van der Heide

Bijdrage: Het beïnvloeden van emoties, gedachten en gedrag van ouders in conflictscheidingssituaties

Elisabeth de Zeeuw - van der Heide is GZ-psycholoog, systeemtherapeut en in opleiding tot IMH-specialist. Naast haar werk als therapeut, trainer en ontwikkelaar voor Kinderen uit de Knel bij KJTC-Kenter Jeugdhulp werkt zij als zelfstandige in een groepspraktijk (Nuhoff Psychotherapie te Haarlem).

Ouders in (complexe) conflictscheidingssituaties ervaren vaak machteloosheid, frustratie, schuld- en schaamtegevoelens, woede en/of angst. Op deze basis interventies doen heeft geen zin. Hoe help je deze ouders hun emoties te hanteren, stress te verlagen, destructieve communicatiepatronen te doorbreken en hun blik te verruimen? In deze bijdrage gaat Elisabeth in op een passende hulpverlenersattitude, het werken met stress en traumareacties en de-escalerende gesprekstechnieken.

Jennet Ahbouk MSc.

Bijdrage: Helpen vanuit superdiversiteit

Jennet is forensisch gedragswetenschapper en werkzaam bij Praktijk HSN. Deze organisatie biedt specialistische hulpverlening aan jongeren, (jong)volwassenen en gezinnen met een interculturele achtergrond, met aandacht voor identiteit. Daarnaast leidt HSN (jonge) professionals op om de doelgroep op een passende wijze te helpen.

In islamitische echtscheidingen waarbij zich psychische problematiek voordoet, komen nogal eens vermeende religieuze argumenten naar voren om iets wel of niet te (mogen) doen. Heeft de reguliere hulpverlening hier te weinig expertise, of is er een mismatch en is men handelingsverlegen? Jennet Ahbouk gaat in op hulp bij echtscheiding vanuit het perspectief van de cliënt, waarbij het noodzakelijk is om sensitief aan te sluiten bij de leef- en belevingswereld van de islamitische hulpvrager.

Dr. Guido van de Luitgaarden

Bijdrage: Moderator

Guido van de Luitgaarden is opgeleid als sociaal-pedagogisch hulpverlener en werkte in die hoedanigheid onder meer in het sociaal-cultureel werk. Hij was gedurende 16 jaar als senior onderzoeker en docent werkzaam bij Zuyd Hogeschool, lectoraat Sociale Integratie. Guido promoveerde aan de University of Salford (VK) op een proefschrift over oordeels- en besluitvorming bij vermoedens van kindermishandeling. Sinds 2006 is hij verbonden aan het

Euregionaal Congresburo en het Centrum voor Educatie en Supervisie. Daarnaast is hij echtgenoot en (pleeg)vader. Ook is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van het Steunpunt Mantelzorg Zuid.